

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱՔԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ո

Ընդունված է 2003 թվականի
փետրվարի 26-ին

ՀԻՂՐՈՏԵՐՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Սույն օրենքը կարգավորում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում հիղրոտդերևութաբանական գործունեության բնագավառում հասարակական հարաբերությունները, սահմանում է հիղրոտդերևութաբանական գործունեության իրավական հիմքերը և նպատակաուղղված է հիղրոտդերևութաբանական երևույթների ու պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվություն ստանալու ուղղությամբ հասարակության, պետական իշխանության մարմինների, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց պահանջմունքների բավարարմանը:

Գ Լ ՈՒ Խ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի նպատակները

Սույն օրենքի նպատակներն են՝

- ա) հիղրոտդերևութաբանական գործունեության իրավական հիմքերի սահմանումը.
- բ) հիղրոտդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվության արտադրման, պահպանման և օգտագործման բնագավառում շուկայական հարաբերությունների ձևավորման համար համապատասխան պայմանների ստեղծումը.
- գ) միջազգային հիղրոտդերևութաբանական ցանցի կազմում Լեռնային Ղարաբաղի հիղրոտդերևութաբանական համակարգի համաձայնեցված և արդյունավետ գործունեության իրավական ապահովումը:

Հոդված 2. Օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

օրերևութաբանություն՝ գիտություն, որն ուսումնասիրում է մթնոլորտի բաղադրությունն ու կառուցվածքը, քիմիական, կենսաբանական և ֆիզիկական հատկությունները և փոխազդեցությունը շրջակա միջավայրի հետ.

հիղրոլոգիա՝ գիտություն, որն ուսումնասիրում է երկրի վրա ջրերի ձևավորումն ու տարածումը, ինչպես ժամանակի, այնպես էլ տարածության մեջ դրանց դրսևորումը, բաշխումը, շրջանառությունը, քիմիական, կենսաբանական, ֆիզիկական հատկությունները և փոխազդեցությունը շրջակա միջավայրի հետ.

հիղրոտդերևութաբանական երևույթներ՝ հիղրոտդերևութաբանական տարրերի (մթնոլորտային ճնշում, քամի, խոնավություն, օդի և ջրի ջերմաստիճան, ջրի մակարդակ և ծախս, հորդացում, սառցակալում և այլն) առանձին ձևերի արտահայտություններ, որոնք բնորոշում են եղանակի վիճակը և ջրային օբյեկտների ռեժիմը.

հիղրոտդերևութաբանական պրոցեսներ՝ հիղրոտդերևութաբանական երևույթների հետևողական զարգացումը ժամանակի ընթացքում և տարածության մեջ, որոնք բնորոշում են մթնոլորտի և ջրոլորտի վիճակը.

հիղրոտդերևութաբանական ծառայություն՝ կազմակերպչական և տեխնոլոգիապես փոխկապակցված կազմակերպությունների, հիմնարկների, կենտրոնների, կայանների, դիտակետերի ընդհանրություն, որն ապահովում է համալիր աշխատանքների կատարումը հիղրոտդերևութաբանության բնագավառում, ներառյալ՝ կլիմատոլոգիան, ագրոտդերևութաբանությունը, լիմնոլոգիան, հիղրոտդերևութաբանական երևույթների, այդ թվում՝ իոնոլորտի և մերձերկրյա տիեզերական տարածության մոնիթորինգը, հիղրոտդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրումը.

հիդրոոդերևութաբանական գործունեություն՝ հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվության արտադրման՝ դիտարկման, հավաքման, մշակման, վերլուծման, պահպանման և օգտագործման գործընթացը.

Լեռնային Ղարաբաղի հիդրոոդերևութաբանական համակարգ՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվություն արտադրող կազմակերպությունների ու ծառայությունների ամբողջությունը.

միջազգային հիդրոոդերևութաբանական ցանց՝ միջազգային պայմանագրերի հիման վրա գործող տեխնոլոգիապես փոխկապակցված Լեռնային Ղարաբաղի հիդրոոդերևութաբանական համակարգերի ամբողջությունը.

հիդրոոդերևութաբանական երևույթների դիտարկումներ՝ հիդրոոդերևութաբանական երևույթների գործիքային չափումներ և ակնադիտարկումներ՝ օդերևութաբանական, կլիմայական, աերոլոգիական, հիդրոլոգիական, երկրաֆիզիկական, ագրոոդերևութաբանական, ակտինոմետրական, օզոնոմետրական և մթնոլորտի, հողի, ջրերի, ձնածածկույթի ֆիզիկական, քիմիական (այդ թվում՝ ռադիոակտիվ) քանակաորական բնութագրերը.

դիտարկումների ցանց՝ հիդրոոդերևութաբանական երևույթների դիտարկումների անշարժ և շարժական օբյեկտների համակարգը.

հիդրոոդերևութաբանական երևույթների մոնիթորինգ՝ հիդրոոդերևութաբանական երևույթների մշտական դիտարկումների գնահատման և կանխատեսման համակարգը.

տեղեկատվություն հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների մասին՝ հիդրոոդերևութաբանական երևույթների դիտարկումների հիման վրա ստացված տվյալներ, ինչպես նաև տեղեկատվական արտադրանք՝ վերլուծությամբ և մշակմամբ ստացված տեղեկություններ և կանխատեսումներ.

հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների մասին հույժ շտապ տեղեկատվություն՝ տարերային երևույթների և շրջակա միջավայրի աղտոտման վտանգավոր մակարդակների վերաբերյալ փաստացի և կանխատեսվող տեղեկատվություն, որը սահմանված կարգով հաղորդվում է ստանալուց ու մշակելուց անմիջապես հետո.

հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների մասին ընդհանուր նշանակության տեղեկատվություն՝ սահմանված կարգով ստացված, հավաքված և մշակված փաստացի և կանխատեսվող տեղեկատվությունը.

հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների մասին մասնագիտացված տեղեկատվություն՝ սպառողի պահանջով ստացվող, մշակվող, վերլուծվող, պահպանվող և ներկայացվող նպատակային տեղեկատվություն, որի արտադրությունը պահանջում է լրացուցիչ աշխատանք և ծախսեր.

Հանրապետական և միջազգային նշանակության հիդրոոդերևութաբանական աշխատանքներ՝ համընդգրկուն (գլոբալ), Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կամ միջտարածաշրջանային կարևորության աշխատանքներ և հետազոտություններ, ինչպես նաև տնտեսության զարգացման, բնակչության և պետության անվտանգության, տնտեսության և սոցիալական ոլորտի կայուն գործունեության համար կարևոր նշանակություն ունեցող աշխատանքներ և հետազոտություններ:

Հոդված 3. Հիդրոոդերևութաբանական գործունեության մասին օրենսդրությունը

Հիդրոոդերևութաբանական գործունեության իրավական կարգավորումն իրականացվում է սույն օրենքով, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության այլ օրենքներով և նորմատիվ իրավական ակտերով:

Մթնոլորտի և ջրոլորտի վիճակի մասին տեղեկությունների հավաքման, մշակման, պահպանման և տարածման կազմակերպական-տեխնիկական միջոցների օգտագործման ընթացքում ծագող գույքային հարաբերությունները կարգավորվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսդրությամբ:

Լեռնային Ղարաբաղի հիդրոոդերևութաբանական համակարգի պետական կազմակերպություններում և ծառայություններում ծառայողական զենքի ձեռքբերման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են «Զենքի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքով:

Հոդված 4. Հիդրոոդերևութաբանական գործունեության իրականացման սկզբունքները

Հիդրոոդերևութաբանական գործունեությունն իրականացվում է՝

ա) հիդրոոդերևութաբանական դիտարկումների համալիրության, ամբողջականության և անընդհատության սկզբունքով.

բ) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում հիդրոոդերևութաբանական դիտարկումների կատարման, տեղեկատվության հավաքման, վերլուծման, ընդհանրացման, պահպանման և տարածման տեխնոլոգիական միասնության սկզբունքով.

գ) օդերևութաբանական և մյուս երկրաֆիզիկական պրոցեսների վրա ակտիվ ներգործության գործընթացներում էկոլոգիական անվտանգության, շրջակա միջավայրի պահպանության, բնակչության առողջության պահպանման և ապահովման սկզբունքով.

դ) միջազգային հիդրոոդերևութաբանական ցանցի գործունեության հետ Լեռնային Ղարաբաղի հիդրոոդերևութաբանական համակարգի աշխատանքների համաձայնեցման և միասնականացման սկզբունքով.

ե) հիդրոոդերևութաբանական երևույթների փաստացի և սպասվելիք տվյալների վերաբերյալ տեղեկատվության մատչելիության, հրապարակայնության, հավաստիության և արդյունավետ օգտագործման սկզբունքով:

Հոդված 5. Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվություն արտադրողները և սպառողները

Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվություն արտադրողներն են մասնագիտացված Լեռնային Ղարաբաղի և օտարերկրյա հիդրոոդերևութաբանական մարմիններն ու ծառայությունները:

Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվության սպառողներն են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պետական մարմինները և տեղական ինքնակառավարման մարմինները, քաղաքացիները, իրավաբանական անձինք, ինչպես նաև օտարերկրյա ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, եթե Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

Հոդված 6. Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվություն արտադրողների իրավունքները և պարտականությունները

Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվություն արտադրողները Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրավունք ունեն՝

ա) գործունեություն իրականացնել իրենց հիմնադիր փաստաթղթերով.

բ) ստանալ վարձատրություն՝ հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տրվող տեղեկատվության դիմաց.

գ) հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ գիտական և այլ գործունեության հեղինակային իրավունքների պաշտպանության.

դ) հրաժարվել սպառողներին հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվություն տրամադրելուց, եթե սպառողները խախտել են տեղեկատվություն տրամադրելու պայմանները.

ե) իրականացնել օրենսդրությամբ չարգելված այլ գործունեություն:

Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվություն արտադրողները պարտավոր են՝

ա) հիդրոոդերևութաբանական երևույթների դիտարկումներն իրականացնել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին, գործող մեթոդաբանության պահանջներին համապատասխան.

բ) պահպանել հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվության արտադրման, պահպանման և տրամադրման պայմանագրերի պայմանները.

գ) հաշվառել և սահմանված կարգով տեղեկատվություն տրամադրել կատարված հիդրոոդերևութաբանական աշխատանքների վերաբերյալ.

դ) սպառողներին տրամադրել հիդրոոդերևութաբանական բնույթի հավաստի տեղեկատվություն:

Հոդված 7. Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների տեղեկատվության վերաբերյալ սպառողների իրավունքներն ու պարտականությունները

Սպառողներն իրավունք ունեն՝

ա) տեղեկատվություն ստանալ հիդրոօդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ՝ արտադրողների հետ կնքված պայմանագրերի հիման վրա.

բ) հրաժարվել հիդրոօդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվությունից՝ այդ տեղեկատվությունն արտադրողի կողմից պայմանագրերի, գործող օրենսդրության, նորմատիվների և այլ պահանջների խախտման դեպքում.

գ) ընտրել հիդրոօդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվություն արտադրողին:

Հիդրոօդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների տեղեկատվության վերաբերյալ սպառողները պարտավոր են պահպանել հիդրոօդերևութաբանական աշխատանքներ կատարողների հետ կնքված պայմանագրերի պայմանները:

Հոդված 8. Հիդրոօդերևութաբանական գործունեության բնագավառում քաղաքացիների, հասարակական միավորումների և այլ իրավաբանական անձանց իրավունքները

Քաղաքացիները, հասարակական միավորումները և այլ իրավաբանական անձինք հիդրոօդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ հավաստի տեղեկատվություն ստանալու իրավունք ունեն:

Քաղաքացիները և բնապահպան հասարակական միավորումներն իրավունք ունեն կատարել հիդրոօդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների անկախ դիտարկումներ՝ հիդրոօդերևութաբանության բնագավառում լիազորված պետական կառավարման մարմնին (այսուհետ լիազորված մարմին) տեղեկացնելով տարերային աղետների, վթարների, տեխնոլոգիական պրոցեսների խախտումների մասին, որոնց հետևանքով տեղի է ունեցել կամ կարող է տեղի ունենալ բնակչության կյանքի և առողջության կամ շրջակա միջավայրի համար վտանգավոր աղտոտում:

Հոդված 9. Հիդրոօդերևութաբանական գործունեության օբյեկտները և այդ գործունեության արդյունքների օգտագործման ուղղությունները

Հիդրոօդերևութաբանական գործունեության օբյեկտներն են կլիման, օդերևութաբանական և հիդրոլոգիական պայմանները:

Հիդրոօդերևութաբանական գործունեության արդյունքները կարող են օգտագործվել տնտեսության բոլոր ճյուղերում, ինչպես նաև կարող են օգտագործել օտարերկրյա պետությունները և միջազգային կազմակերպությունները:

Գ Լ ՈՒ Խ 2

ՀԻԴՐՈՕԴԵՐԵՎՈՒԹՅԱԲԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

Հոդված 10. Հիդրոօդերևութաբանական գործունեության բնագավառում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության իրավասությունը

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում հիդրոօդերևութաբանական գործունեության ընհանուր պետական կառավարումն իրականացնում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը, որը՝

ա) ապահովում է հիդրոօդերևութաբանական գործունեության բնագավառում պետական քաղաքականության իրականացումը.

բ) հաստատում է պետական նշանակության հիդրոօդերևութաբանական աշխատանքների ծրագրերը.

գ) հանրապետական նշանակության հիդրոօդերևութաբանական աշխատանքների պատվիրատուն է:

Հոդված 11. Լիազորված մարմնի իրավասությունը

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում հիդրոօդերևութաբանական գործունեության կառավարումն իրականացնում է լիազորված մարմինը:

Լիազորված մարմնի հիմնական իրավասությունն են՝

ա) հիդրոոդերևութաբանական գործունեության բնագավառում պետական քաղաքականության իրագործումը, մասնակցությունը պետական ծրագրերի մշակմանն ու իրագործմանը.

բ) հիդրոոդերևութաբանական գործունեության բնագավառում գործառույթների իրականացման ապահովումը.

գ) հիդրոոդերևութաբանական գործունեության բնագավառում մեթոդների և ստանդարտների վերաբերյալ նորմատիվ փաստաթղթերի նախագծերի նախապատրաստումը.

դ) Լեռնային Ղարաբաղի հիդրոոդերևութաբանական համակարգի ձևավորումը, գործունեության և զարգացման ապահովումը.

ե) սահմանված կարգով հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվություն հավաքող, մշակող, վերլուծող, պահպանող և օգտագործող պետական կառույցների ստեղծումն ու դրանց գործունեության ապահովումը.

զ) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պետական մարմիններին և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, զինված ուժերին, ազգաբնակչությանը և այլ սպառողներին հիդրոոդերևութաբանական ձեռնարկներով, հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ փաստացի և կանխատեսվող հույժ շտապ տեղեկատվությամբ ապահովումը.

է) միջազգային, հանրապետական և տեղական մշակութային հիդրոոդերևութաբանական աշխատանքների ցանկի սահմանումը, դրանց կատարման ապահովումը, հիդրոոդերևութաբանական երևույթների վերաբերյալ պաշտոնական կանխատեսումների և այլ արտադրանքի մատուցումը.

ը) հիդրոոդերևութաբանական երևույթների գնահատման ու դրանց կանխատեսման ուղղությամբ միջազգային, հանրապետական և տեղական մշակութային գիտական հետազոտությունների կազմակերպումը.

թ) պետական տեղեկատվական ռեսուրսների բազայի ձևավորումը, հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների տվյալների՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության միասնական պետական ֆոնդի ստեղծումն ու վարումը.

ժ) հիդրոոդերևութաբանական երևույթների դիտարկումների մեթոդների, հաշվարկների, կանխատեսումների, տվյալների, հիդրոոդերևութաբանական գործունեության բնագավառում միասնականության ու համադրելիության ապահովումը.

ժա) տնտեսության և բնակչության անվտանգության շահերի օգտին հիդրոոդերևութաբանական և երկրաֆիզիկական այլ երևույթների վրա ակտիվորեն ներգործելու աշխատանքների կազմակերպումն ու կատարումը.

ժբ) դիտարկումների պետական ցանցի օբյեկտների պահպանության ապահովումը.

ժգ) իր իրավասության սահմաններում միջազգային համագործակցության իրականացումը: Լիազորված մարմնի՝ հիդրոոդերևութաբանական գործունեությանը վերաբերող ակտերը պարտադիր են այդ գործունեությամբ զբաղվող բոլոր սուբյեկտների համար:

Հոդված 12. Լեռնային Ղարաբաղի հիդրոոդերևութաբանական համակարգը

Լեռնային Ղարաբաղի հիդրոոդերևութաբանական համակարգում ընդգրկվում են՝

ա) պետական հիդրոոդերևութաբանական ծառայությունը.

բ) գերատեսչական հիդրոոդերևութաբանական ծառայությունները.

գ) հիդրոոդերևութաբանական երևույթների դիտարկումներ իրականացնող տարբեր իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք:

Պետական հիդրոոդերևութաբանական ծառայության կազմում ընդգրկվում են՝

ա) դիտարկումների պետական ցանցը, որի կազմում ընդգրկվում են օդերևութաբանական, հիդրոլոգիական, աերոլոգիական, ավիաօդերևութաբանական, ագրոօդերևութաբանական և այլ մասնագիտացված դիտակետերը, կայանները, ծառայությունները և կենտրոնները, ներառյալ՝ Ճառագայթային, արևային, մագնիսային մոնիթորինգի կենտրոնները.

բ) քիմիական և ռադիոլոգիական լաբորատորիաները.

գ) միջազգային հիդրոոդերևութաբանական ցանցի արբանյակները.

դ) ավիալաբորատորիաները, գիտահետազոտական նավերը և դիտարկումային այլ լողամիջոցները.

ե) դժվարամատչելի տեղանքում գտնվող կայանները.

զ) հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների փաստացի ու կանխատեսվող տեղեկատվություն հավաքելու, մշակելու, տարածելու և սպառողներին ապահովելու միասնական պետական կառույցը.

է) հիդրոօդերկութաբանական երկայնքների մասին տվյալների՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության միասնական պետական ֆոնդը.

ը) հիդրոօդերկութաբանական պրոցեսների վրա ակտիվ ներգործման ռազմականացված ծառայությունները:

Գ Լ ՈՒ Խ 3

ՀԻԴՐՈՕԴԵՐԵԿՈՒԹԱԲԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՀԻՍՔԵՐԸ ԵՎ ԿԱՐԳԸ

Հոդված 13. Հիդրոօդերկութաբանական երկայնքների և պրոցեսների վերաբերյալ պաշտոնական հաղորդումներ տալու իրավունքը

Բնակչության կյանքի, առողջության անվտանգության, սեփականության պահպանման ապահովման հետ կապված պաշտոնական նախազգուշացումները, կանխատեսումները և տեղեկատվական մյուս արտադրանքն սպառողներին հաղորդում է միայն լիազորված մարմինը:

Հոդված 14. Հիդրոօդերկութաբանական ծառայության գործունեությունը օդերկութաբանության բնագավառում

Օդերկութաբանության բնագավառում հիդրոօդերկութաբանական ծառայության գործունեությունը նպատակաուղղված է հողային և ջրային մակերեսների հետ փոխազդեցության պայմաններում մթնոլորտում բնական օդերկութաբանական երկայնքների, տեխնածին, ֆիզիկական, քիմիական և այլ պրոցեսների վիճակն ու զարգացումը որոշելուն:

Օդերկութաբանության բնագավառում հիդրոօդերկութաբանական ծառայության գործունեության հիմնական խնդիրներն են՝

ա) շահագրգիռ պետական մարմիններին և տնտեսավարող սուբյեկտներին օդերկութաբանական պրոցեսների և երկայնքների մասին տեղեկատվությամբ անմիջականորեն ապահովելը.

բ) վտանգավոր և տարերային մթնոլորտային երկայնքների վերաբերյալ (կլիմայական, օդերկութաբանական այլ փոփոխությունների մասին) պետական մարմիններին, իրավաբանական անձանց և բնակչությանն ահազանգելը.

գ) կանխատեսող ծառայություններին օդերկութաբանական պայմանների կանխատեսումներով և սպասվելիք անբարենպաստ պայմանների մասին անհրաժեշտ տվյալներով ապահովելը.

դ) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում, նրա առանձին տարածաշրջաններում օդերկութաբանական և ճառագայթային ռեժիմի մասին հավաստի տվյալներ ամփոփելն ու կուտակելը:

Հոդված 15. Հիդրոօդերկութաբանական ծառայության գործունեությունը հիդրոլոգիայի բնագավառում

Հիդրոլոգիայի բնագավառում հիդրոօդերկութաբանական ծառայության գործունեությունն իրականացվում է գետերի, լճերի, ջրամբարների, ջրանցքների, ճահիճների, ստորգետնյա աղբյուրների, ջրային այլ օբյեկտների և ջրային պաշարների մասին տվյալներ հավաքելու նպատակով, որոնք անհրաժեշտ են՝

ա) ջրային օբյեկտների հիդրոլոգիական ռեժիմի փոփոխության մասին (ջրհեղեղներ, հեղեղումներ և այլն) տեղեկատվությամբ բնակչության և տնտեսության պահանջումները բավարարելու համար.

բ) հիդրոլոգիական ռեժիմի տարածաժամանակային օրինաչափություններն ուսումնասիրելու, ջրերի պետական հաշվառում կատարելու, ջրային կադաստր վարելու, ջրավազանների և տարածքների ջրային ռեսուրսներն ու ջրային հաշվեկշիռները հաշվարկելու, ջրային օբյեկտների ռեժիմի և ջրային պաշարների վրա տնտեսական գործունեության ազդեցությունը գնահատելու համար:

Հոդված 16. Հիդրոօդերկութաբանական գործունեությունը հատուկ պայմաններում

Հիդրոօդերկութաբանական գործունեությունը հատուկ պայմաններում (տարերային աղետներ, վթարներ և այլ արտակարգ իրավիճակներ ու դրանց հետևանքների վերացում

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում) բնական և տեխնաժին բնույթի արտակարգ իրավիճակների նախազգուշացման և հետևանքների վերացման միասնական պետական համակարգի բաղկացուցիչ մասն է:

Տարերային աղետների և վթարների դեպքում, որոնց հետևանքով տեղի է ունեցել կամ կարող է տեղի ունենալ շրջակա միջավայրի աղտոտում, իրականացվում են լրացուցիչ դիտարկումներ:

Հատուկ պայմաններում հիդրոոդերևութաբանական գործունեության իրականացման կարգը սահմանվում է օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 17. Զինված ուժերի հիդրոոդերևութաբանական սպասարկումը

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում տեղաբաշխված զինված ուժերին հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվությամբ ապահովումն իրականացվում է սույն օրենքի, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրության և միջպետական համաձայնագրերի պահանջներին համապատասխան:

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում ռազմական դրություն մտցնելու դեպքում պետական հիդրոոդերևութաբանական ծառայությունն ամբողջ կազմով կարող է անցնել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության տնօրինությանը:

Հոդված 18. Հիդրոոդերևութաբանական գործունեությանը և նրա արդյունքների տրամադրման ձևերին ներկայացվող պահանջները

Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվություն արտադրողները պարտավոր են պահպանել հիդրոոդերևութաբանության բնագավառում գործող մեթոդներին, միջպետական և ազգային ստանդարտներին ու նորմատիվներին համապատասխան դիտարկումներ իրականացնելու, տվյալներ հավաքելու, մշակելու, վերլուծելու, պահպանելու և օգտագործելու վերաբերյալ լիազորված մարմնի ընդունած ակտերի պահանջները:

Հիդրոոդերևութաբանական գործունեության արդյունքները պետք է ձևակերպվեն սույն օրենքի և այլ նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխան:

Հոդված 19. Դիտարկումների ցանցի օբյեկտները և դրանց պահպանությունը

Դիտարկումների ցանցի օբյեկտ է Լեռնային Ղարաբաղի հիդրոոդերևութաբանական համակարգի և միջազգային հիդրոոդերևութաբանական ցանցի սկզբնական արտադրական միավորը, որն անմիջականորեն կատարում է դիտարկումներ, մշակում և հիդրոոդերևութաբանական կենտրոններին հայտնում է հիդրոոդերևութաբանական երևույթների դիտարկումների արդյունքները:

Դիտարկումների ցանցի պետական հիդրոոդերևութաբանական ծառայության կազմում ընդգրկված օբյեկտների ընդհանրությունը հիդրոոդերևութաբանական երևույթների դիտարկումների պետական ցանցն է:

Բնական երևույթների մասին հավաստի տեղեկատվության ստացման նպատակով հիդրոոդերևութաբանական երևույթների դիտարկումներ իրականացնող օբյեկտների տարածքում ստեղծվում են պահպանական գոտիներ՝ դրանցում տնտեսական և այլ գործունեության սահմանափակմամբ, որի կարգը և սահմանափակումների ցանկը սահմանում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը:

Դիտարկումների պետական ցանցի օբյեկտների քանդումը և վերահիմնումը կատարվում է լիազորված մարմնի թույլտվությամբ:

Դիտարկումների պետական ցանցի օբյեկտի կառուցման համար տարածքների և այդ կետերի պահպանական գոտիների հատկացումը պետական և հասարակական կարիքների համար իրականացվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Դիտարկումների պետական ցանցի օբյեկտների պահպանությունն իրականացվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

Գ Լ ՈՒ Խ 4

**ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՀԻԴՐՈՕԴԵՐԵՎՈՒԹՅԱԲԱՆԱԿԱՆ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ԵՎ
ՊՐՈՑԵՍՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 20. Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվությունը

Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվությունը դիտարկումների հիման վրա ստացված տվյալներն են, ինչպես նաև այդ տվյալների մշակման և վերլուծման հետևանքով ստացված տեղեկություններն ու կանխատեսումները:

Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում ստացված տեղեկատվությունը դասվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տեղեկատվական ռեսուրսների շարքին:

Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, բացառությամբ «Պետական և ծառայողական գաղտնիքի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 7-րդ հոդվածում նշված տեղեկատվության շարքին դասված տվյալների, բաց և հանրամատչելի է:

Հոդված 21. Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրման պայմանները

Սպառողներին հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների մասին տեղեկատվությունը տրամադրվում է անհատույց ու վճարովի:

Անհատույց տրամադրվում են՝

ա) հույժ շտապ և ընդհանուր նշանակության տեղեկատվությունը, որի ցանկը սահմանում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը:

բ) պետական մարմինների ապահովման համար նախատեսված տվյալները և տեղեկատվական արտադրանքը:

գ) հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվության առկայության և դրանց տրամադրման պայմանների մասին տվյալները:

Սպառողներից, բացի պետական մարմիններից, վարձավճարը գանձվում է միայն այն ծառայությունների համար, որոնք առնչվում են հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ ընդհանուր նշանակության տեղեկատվությունն առանձնացնելու, պատճենահանելու, բազմացնելու, փոստով առաքելու կամ կապի այլ միջոցներով հաղորդելու հետ:

Լիազորված մարմինը պարտավոր է սպառողներին տեղեկացնել տեղեկատվական սպասարկում իրականացնող ծառայությունների, տեղեկատվության ցանկի և տրամադրման ձևերի մասին:

Հոդված 22. Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ տեղեկատվության սկզբնաղբյուրի վկայումը

Այն իրավաբանական անձինք, որոնք աշխատանքների վարձատրության, էներգետիկ ռեսուրսների ծախսի, վնասակար նյութերի արտանետումների ազդեցության գնահատման հաշվարկներում օգտագործում են հիդրոոդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների վերաբերյալ մասնագիտացված տեղեկատվություն, պարտավոր են ունենալ այդ տեղեկատվության ծագումը հաստատող փաստաթուղթը՝ տրված լիազորված մարմնի կողմից:

Հոդված 23. Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների մասին տվյալների՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության միասնական պետական ֆոնդը

Հիդրոոդերևութաբանական երևույթների մոնիթորինգի բոլոր տվյալները, որոնք ստացվել են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում և նրա սահմաններից դուրս գտնվող Լեռնային Ղարաբաղի հիդրոոդերևութաբանական համակարգի սուբյեկտներից, կազմում են հիդրոոդերևութաբանական երևույթների մասին տվյալների՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության միասնական պետական ֆոնդը, որը գտնվում է հիդրոոդերևութաբանության բնագավառում լիազորված մարմնի տնօրինության ներքո:

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հիդրոոդերևութաբանական ֆոնդի՝ պետական և ծառայողական գաղտնիք պարունակող նյութերի և տվյալների տնօրինումն ու օգտագործումն իրականացվում է «Պետական և ծառայողական գաղտնիքի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի համաձայն:

Հիդրոոդերևութաբանական նյութերի և տվյալների մասին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության միասնական պետական ֆոնդի արխիվային ֆոնդին պատկանող

փաստաթղթերը լրացվում, մշակվում, պահպանվում և օգտագործվում են «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային արխիվային ֆոնդի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

Գ Լ ՈՒ Խ 5

ՀԻՂՐՈՇԵՐՆԵՐԿՈՒԹԱՔԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄԸ

Հոդված 24. Հիղրոօդերևութաբանական գործունեության ֆինանսավորումը

Հիղրոօդերևութաբանական գործունեության ֆինանսական ապահովումն իրականացվում է՝

ա) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պետական բյուջեի հաշվին:

բ) հիղրոօդերևութաբանական երևույթների և պրոցեսների տեղեկատվություն սպառողների վճարումների հաշվին:

գ) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված այլ աղբյուրների հաշվին:

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցներից ֆինանսավորվում են պետական նշանակության հիղրոօդերևութաբանական գործունեության տեսակները, համաշխարհային օդերևութաբանական կազմակերպության, այլ միջպետական հիղրոօդերևութաբանական կազմակերպությունների անդամավճարները, ինչպես նաև տարերային աղետների և վթարների պատճառով առաջացած արտակարգ իրավիճակների հետևանքների վերացման հատուկ աշխատանքները:

Տարածաշրջանային և տեղական նշանակության հիղրոօդերևութաբանության բնագավառի ծրագրերը ֆինանսավորվում են համապատասխան բյուջեի միջոցների հաշվին:

Ընթացիկ տարվա համար բյուջետային ֆինանսավորման ծախսերը սահմանվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պետական բյուջեի մասին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքով՝ պետական բյուջեում նշելով առանձին տողով:

Հիղրոօդերևութաբանական գործունեություն կարող է իրականացվել իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց պատվերով, պայմանագրային հիմունքներով՝ առանց նվազեցնելու բյուջետային միջոցների, ինչպես նաև էկոլոգիական և այլ հիմնադրամների հաշվին ֆինանսավորվող աշխատանքների ծավալները: Հիղրոօդերևութաբանական ծառայության զարգացմանը, հիղրոօդերևութաբանական գործունեության մասնակիցների սոցիալ-տնտեսական ծրագրերի կատարման արդյունավետության և գիտատեխնիկական հզորության բարձրացմանը նպաստելու նպատակով հիղրոօդերևութաբանական ծառայությունում կարող են ստեղծվել հիմնադրամներ, որոնց ձևավորման և օգտագործման կարգը սահմանվում է այդ հիմնադրամների մասին կանոնադրություններով: Դրանք հաստատում է լիազորված մարմինը:

Հոդված 25. Հիղրոօդերևութաբանական գործունեության նյութատեխնիկական ապահովումը

Հիղրոօդերևութաբանական գործունեության նյութատեխնիկական ապահովումը, կապված միջազգային, պետական և տարածաշրջանային հիղրոօդերևութաբանական ծրագրերի նախագծերի և դիտարկումների, ինչպես նաև պետական պատվերի կատարման հետ, իրականացվում է պետական և համայնքների բյուջեների հաշվին:

Գ Լ ՈՒ Խ 6

ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՈՒՄԸ ԵՎ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԻՂՐՈՇԵՐՆԵՐԿՈՒԹԱՔԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ՕՐԵՆՍԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆՏՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Հոդված 26. Հիղրոօդերևութաբանական գործունեության մասնակիցների միջև վեճերի լուծումը

Հիղրոօդերևութաբանական գործունեության մասնակիցների միջև ծագած վեճերը լուծվում են դատական կարգով:

Պետական հիղրոօդերևութաբանական ծառայության ստորաբաժանումների, ինչպես նաև գերատեսչական հիղրոօդերևութաբանական ծառայությունների միջև ծագած վեճերը, ըստ ենթակայության քննության են առնում նրանց վերադաս մարմինները կամ քննության են առնվում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 27. Հիդրոոդերևութաբանական գործունեության բնագավառում խախտումների համար պատասխանատվությունը

Հիդրոոդերևութաբանական գործունեություն իրականացնելիս իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան պատասխանատվություն են կրում՝

- ա) հիդրոոդերևութաբանական դիտարկումներ կատարելու և այդ առնչությամբ տեղեկատվություն հավաքելու, մշակելու, վերլուծելու, պահելու և սպառողներին մատուցելու կանոնների և պահանջների խախտումների համար.
- բ) վթարային իրավիճակների, շրջակա բնական միջավայրի ռադիոակտիվ աղտոտվածության բացահայտված օջախների մասին հույժ շտապ տեղեկատվությունը խեղաթյուրելու, չհաղորդելու կամ ուշացումով հաղորդելու, վտանգի չափերը թաքցնելու համար.
- գ) դիտարկումների ցանցի օբյեկտները միտումնավոր փչացնելու կամ ոչնչացնելու համար.
- դ) դիտարկումների պետական ցանցի օբյեկտների շուրջ պահպանական գոտիների օգտագործման կարգը խախտելու համար:

Գ Լ ՈՒ Խ 7

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԻՂՐՈՕՂԵՐԵՎՈՒԹԱԲԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

Հոդված 28. Լեռնային Ղարաբաղի հիդրոոդերևութաբանական համակարգը և միջազգային հիդրոոդերևութաբանական ցանցը

Լեռնային Ղարաբաղի հիդրոոդերևութաբանական համակարգը միջազգային հիդրոոդերևութաբանական ցանցի բաղկացուցիչ մասն է:

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը մասնակցում է հիդրոոդերևութաբանական երևույթների դիտարկումների և տեղեկատվության փոխանակման համընդգրկուն (գլոբալ) և տարածաշրջանային միասնական միջազգային համակարգերի ձևավորմանն ու զարգացմանը:

Լիազորված մարմինը ներկայացնում և պաշտպանում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության շահերը միջազգային կազմակերպությունների ու այլ երկրների հիդրոոդերևութաբանական ծառայությունների հետ համագործակցելիս, ինչպես նաև համակարգում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց կողմից հիդրոոդերևութաբանության բնագավառում իրականացվող միջազգային գործունեությունը:

Հոդված 29. Միջազգային համագործակցությունը հիդրոոդերևութաբանական գործունեության բնագավառում

Հիդրոոդերևութաբանական գործունեության բնագավառում միջազգային համագործակցությունն իրականացվում է սույն օրենքին, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությանը և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին համապատասխան:

Օտարերկրյա քաղաքացիների, քաղաքացիություն չունեցող անձանց և օտարերկրյա իրավաբանական անձանց, միջազգային կազմակերպությունների հիդրոոդերևութաբանական գործունեությունը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում կարգավորվում է սույն օրենքով, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության այլ իրավական ակտերով և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության համապատասխան միջազգային պայմանագրերով:

Եթե Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վավերացրած միջազգային պայմանագրերում սահմանված են այլ նորմեր, որոնք նախատեսված չեն սույն օրենքով, ապա կիրառվում են պայմանագրերի նորմերը:

Գ Լ ՈՒ Խ 8

ԵԶՐԱՓՈՎԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹ

Հոդված 30. Օրենքի ուժի մեջ մտնելը

Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

**ԼԵՈՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱԴԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱԳԱՀ**

5 ապրիլի 2003թ.
ք. Ստեփանակերտ
ՀՕ-40

Ա. ՂՈՒԿԱՍՅԱՆ